

Een preek van J.C. Philpot: De dwaas, zijn persoon, bezoeking en verlossing

uitgesproken in de Voorzienigheidskapel, Eden Street, Londen, op Zondagmorgen, 27 juli 1851
overgenomen uit Tien predikaties, deel 3

“De zotten worden om de weg hunner overtreding, en om hunne ongerechtigheden geplaagd; hunne ziel gruwde van alle spijze, en zij waren tot aan de poorten des doods gekomen. Doch roepende tot den HEERE in de benauwdheid, die zij hadden, verlost Hij hen uit hunne angsten. Hij zond Zijn woord uit, en heelde hen, en rukte hen uit hunnekuiten.” Psalm 107 : 17-20

De leidingen Gods met de ziel van Zijn volk gelijken op elkaar, en zijn nochtans onderscheiden; zijn gelijk wat aangaat het wezen, doch onderscheiden in de bijzonderheden. ‘En al uwe kinderen zullen van de HEERE geleerd zijn’. En Die, gekomen zijnde, zal de wereld overtuigen van zonde, en van gerechtigheid, en van oordeel’.

‘En dit is het eeuwige leven, dat zij U kennen, de enige waarachtige God, en Jezus Christus, Dien Gij gezonden hebt’; ‘Hij zal het uit het Mijne nemen, en zal het u verkondigen’. Deze en nog vele andere teksten van een soortgelijke strekking, wijzen op de overeenstemming van de onderwijzingen en leidingen Gods met de ziel. En toch, wanneer wij met een ieder van het volk van God afzonderlijk zouden spreken, dan zouden wij vaststellen, dat ofschoon er op vele punten in hun bevinding een grote overeenstemming was, er evenwel op andere punten een grote verscheidenheid zou zijn.

Wanneer de apostel Paulus spreekt van de gaven van de gezegende Geest, (en tot deze gaven mogen wij ook Zijn genaden rekenen), dan noemt hij deze overeenstemming een verscheidenheid: ‘En er is verscheidenheid der gaven, doch het is dezelfde Geest; en er is verscheidenheid der bedieningen, en het is dezelfde Heere; en er is verscheidenheid der werkingen, doch het is dezelfde God, Die alles in allen werkt’. (1 Cor. 12 : 4-6). Voorts: ‘doch deze dingen alle werkt een en dezelfde Geest (in overeenstemming), delende aan een iegelijk in het bijzonder, gelijkwijs Hij wil’; (verscheidenheid). (vers 11).

Psalm 107 is een kort begrip van de bevinding van een christen, als het ware een overzicht van de leidingen Gods in de genade met de ziel. En wanneer tijd en gelegenheid ons zouden toestaan de voornaamste zaken van die psalm te verhandelen, dan zouden wij deze beide hoofdtrekken erop gestempeld vinden; verscheidenheid van bevinding in elk geval, met overeenstemming op vier punten; te weten; ellende, roepen, verlossing en dankbaarheid.

In dit kort begrip der christelijke bevinding, psalm 107, treden vier personen op de voorgrond, die wij kortweg aldus kunnen beschrijven; de zwerver, de opstandeling, de dwaas, en de zeeman.

Met Gods zegen zal ik vanmorgen de ‘dwaas’ als persoon tot mijn onderwerp kiezen, en in het beschouwen van zijn bevinding, zoals deze getekend is door de pen der inspiratie, hoop ik te overdenken.

- I. Zijn persoon
- II. Zijn bezoeking; met de oorzaak, en gevolgen ervan.
- III. Zijn roepen
- IV. Zijn verlossing.

I. Het is ons niet toegestaan elkander een ‘dwaas’ te noemen; maar er komt geen plaats in de Schrift voor, tegen het zichzelf een ‘dwaas’ te noemen. Wanneer ik me niet vergis, zijn er hier dezulken, (tenminste één ken ik er) die zich wel duizend maal, en soms vele keren per dag dwazen, en de ergste der dwazen hebben genoemd. Wanneer wij dus onszelf een ‘dwaas’ hebben genoemd, dan zult u niet geërgerd zijn, wanneer de gezegende Geest u dezelfde naam geeft. Het is slechts Zijn getuigenis van hetgeen u zo vaak tegen uzelf hebt getuigd.

‘De zotten’, zo zegt onze tekst, worden om de weg hunner overtreding, en om hunne ongerechtigheden geplaagd’. Wat is een ‘zot’, in natuurlijk opzicht bedoel ik? Hij is iemand, die zich niet in het minst bekommert om zijn eigen belang; wien iedereen kan beetnemen en bedriegen; die goud en zilver zal ruilen voor stokken en stenen; wien zijn beste vrienden niet aan kunnen; en wien zijn vijanden zonder gevaar belachelijk en bespottelijk kunnen maken. Dat is een zot. En zoals er in natuurlijk opzicht zotten zijn, zo zijn

er ook in geestelijk opzicht zotten; en ik mag met recht zeggen, dat er in geestelijk opzicht veel grotere zotten zijn, dan de grootste zot, die ooit in natuurlijk opzicht heeft geleefd.

Doch laten wij, door een wat nauwer onderzoek, eens nagaan, in hoeverre dit beeld overeenstemt met wat menig kind van God voelt, dat hij geweest is, of nog is.

Welnu, u zoudt niet willen geloven, dat wanneer de Heere iemands ziel tot geestelijk leven heeft verwekt, Zijn vreze in het hart geplant heeft, hem gevoelig heeft gemaakt voor de zondige natuur, en hem hiertoe bekering en droefheid naar God heeft geschonken; hem geleerd heeft te voelen hoe vreselijk en verfoeilijk alle boosheid is; hem aan de voeten van Christus heeft gebracht; hem de liefde van de Zaligmaker heeft geopenbaard, en een gevoel van genade en goedertierenheid aan zijn ziel bewezen heeft; nadat de Heere zoveel voor hem gedaan heeft, zoudt u niet willen geloven, dat hij ooit nog lichtvaardig zou kunnen spelen met dit monster, de zonde, dat hem in zulk een afschuwelijk licht getoond was, of dat hij er zich nog op enige wijze in zou kunnen koesteren of de zonde zou kunnen beminnen. En toch is dit hetgeen deze zot doet. In zijn verbeelding kan hij lichtvaardig handelen met de zonde, ofschoon hij gezien heeft wat een verfoeilijke zaak dit is; hij kan, in zijn verdorven hart, die boosheid koesteren, welke het dierbare Lam Gods zulk een hevige smart bereidde, en welke bij ogenblikken ook zijn eigen ziel tot smart is geweest.

Voorts. Is niet God onze enige Vriend? Waar zullen wij er zo nog één vinden? Wanneer Hij onze Vriend is, bestaat er dan noodzaak ons om welke vijand dan ook te bekommeren?

Wanneer Hij onze Vijand is, van welke waarde is welke vriend dan ook? Maar wanneer u een vriend had, die u met weldaad op weldaad overladen had, en u zoudt alles doen om hem te ergeren, smart aan te doen, te bedroeven, smaad over hem uit te gieten, en om zo mogelijk al zijn achting en liefde tot u te verspelen, zou dit niet het toppunt van dwaasheid zijn? Wie kan evenwel zeggen, dat hij niet schuldig staat aan deze dwaasheid jegens God? Wie kan zeggen, dat hij zijn beste, zijn enige Vriend, die Vriend zonder Wiens vriendschap alles ellende, en rampzaligheid en weedom is, op deze wijze niet heeft getergd? Wie durft zeggen, dat hij deze Vriend, Die meer aankleeft dan een broeder, niet bedroefd, geërgerd, versmaad, en verwaarloosd heeft? En waarvoor? Waartoe? Voor wat ijdel genot; voor de één of andere dwaze lust; voor een zekere lage begeerlijkheid; voor iets, dat niet waard is, dat wij het bezitten, wanneer wij het verkregen hebben; voor iets, waarvan wij onze ogen eerder moesten afwenden, dan ze erop te richten; voor iets kwaads, dat verfoeid en verafschuwd diende te worden.

En nochtans, wie, die zichzelf kent, die de werkingen der zonde in zijn gevallen natuur kent, en wat een verdorven verbeelding kan doen; wie is er niet gevoelig onder, dat hij dit alles heeft gedaan en nog dagelijks doet? 'Doet gij u dit niet zelve?' spreekt de HEERE tegen Zijn zondigend Israël. Wie durft zeggen, dat hij door zijn zonden, zijn vleselijkheid, trots, gierigheid, wereldsgezindheid, ongeloof, dwaasheid, en opstand, zichzelf niet vele zaken heeft aangedaan, welke zijn ziel smart en droefenis hebben bereid?

Ik geloof niet, dat er één kind van God is, dat dit durft, ten minste niet een kind van God, dat zichzelf kent. Wanneer wij waarlijk geen aandacht schenken aan de zonde, die in ons woont; wanneer wij aan alles voorbijgaan als van geen betekenis zijnde, en geen acht geven op onze gedachten, begeerten, woorden en werken; wanneer wij de boosheid op een afstand kunnen houden en ons funderen op onze eigengerechtigheid en heiligheid, dan kunnen wij weigeren te geloven, dat wij zulke walgelijke zondaren zijn. Maar wanneer wij gedwongen worden een blik in onszelf te slaan, en op pijnlijke wijze gevoelen, dat de zonde een inwoner is, een bewoner, die wij genoodzaakt zijn te herbergen; een slang, welke naar binnen zal kruipen en zich daar zal verbergen, of wij dat nu willen of niet; een dief, die zal inbreken en stelen, en wien geen grendel of tralie-werk zal buitenhouden; een verrader binnen de vesting, die met geweld of bedrog zal tewerk gaan, en tegen wie geen standvastigheid onzerzijds enig nut heeft; wanneer dit onze innerlijke bevinding en overtuiging is, geloof ik, dat er hier geen man of vrouw is, die niet zal belijden; 'schuldig, schuldig; onrein, onrein!' 'Heere, ik ben die dwaas!'

II. Ik ga over tot de bezoeking van de 'zot'. Gaat de Heere hem voorbij, en laat Hij hem onbelemmerd voortgaan in zijn zothed?

Wij lezen; 'de dwaasheid is in het hart des jongen gebonden; de roede der tucht zal ze verre van hem wegdoen.' (Spr. 22 : 15).

a. De oorzaak der bezoeking is de zonde. We lezen; 'de zotten worden om de weg hunner overtreding en om hunne ongerechtigheden geplaagd.' De Heere plaagt of bedroeft des mensen kinderen niet van harte. Wij

brengen de bezoeking over onszelf; wij brengen het lijden teweeg door onze eigen overtreding, en door onze eigen ongerechtigheden.

‘Maar’, zo zult u misschien zeggen; ‘dit zijn erg sterke uitdrukkingen; overtreding en ongerechtigheden’. Ik geef toe, dat het sterke uitdrukkingen zijn; doch ze zijn, naar mijn eigen gevoelens, niet één jota te sterk. ‘Moet de psalmist’, zo zult u misschien zeggen, ‘hier niet spreken van enige zeer snode, en gemene overtreders, enige bijzondere personen? Hij had het oog zeker niet gericht op enigen, wier leven stipt beginselgetrouw was. Hij moet zijn penseel wel in erg donkere kleuren gedoopt hebben om een paar van zulke reusachtige afwijkers af te schilderen.’ Wanneer de Heere ooit het deksel van ongeloof en zelfmisleiding van uw hart zou wegnemen, en u een blik zou doen werpen, een vluchtige glimp in de gebeelde binnenkamers, dan zoudt u deze uitdrukkingen niet te sterk vinden. Het is uit gebrek aan het zien wat de zonde is, de last ervan te gevoelen, de schuld ervan te kennen, en omdat men niet treurt onder de smart ervan, dat de mensen geloven, dat alleen de één of andere uitwendige zaak een ‘overtreding’ of ‘ongerechtigheid’ is. Gedachten, blikken, woorden, begeerten, inbeeldingen, is dit alles geen boosheid? Is dit alles niet zondig? Zijn dit in het oog Gods geen ‘overtredingen en ongerechtigheden?’ Dit zijn het.

De Heere zegt ons; ‘zo wie een vrouw aanziet, om haar te begeren, die heeft alrede overspel in zijn hart met haar gedaan.’ ‘De gedachte der dwaasheid is zonde.’ Ongerechtigheden en overtredingen zijn zowel van inwendige, als van uitwendige aard. Ik ken uw persoonlijke zonden niet; maar Eén is er in de hemel, Die ze in hun volle omvang kent, en één is er op de aarde, Zijn stedehouder is in het hart, die ze ten dele kent. Laat alleen die getuige spreken; laat alleen de consciëntie de bladzijden maar opslaan van dat lange en zwarte register, laat de zonde worden gezien en gevoeld als zonde, en ik geloof, dat u belijden zult, dat er vele ‘overtredingen’, vele ‘ongerechtigheden’ zijn, min of meer dagelijkse overtredingen, ongerechtigheden van ieder uur, die zich voordoen in de gebeelde binnenkamers. Welnu, om ons deze te tonen, moet de Heere ons bezoeken. Gewoonlijk is het in de oven der bezoeking, dat wij de diepten van de val te zien krijgen, de natuur der zonde leren kennen, en dat wij wat zelfontdekking verkrijgen als zondaren. Geef een mens gezondheid, kracht, een goede levenslust, en een overvloed aan wereldse voorspoed, wat ligt er dan spoedig een zwaar deksel op zijn hart! De zonde wordt niet meer als zonde gezien; de zinnelijkheid en de vleselijke genietingen worden ingedronken als water; de ene dwaasheid na de andere wordt begaan, elk de weg banende voor een volgende dwaasheid, en een nieuw koord aanbrennende, totdat het juk der overtredingen om de hals gebonden is. Welnu, wat moet er met deze ‘zot’ gedaan worden? Moet hij worden opgegeven? Neen. ‘hoe zou Ik u overgeven, o Efraïm?’ Maar hij moet met mate getuchtigd worden, en niet algeheel onschuldig gehouden worden. Vandaar de smeltoven.

Wanneer de Heere dus de ziel in de smeltoven der bezoeking brengt, dan worden er zaken ontdekt, welke tevoren verborgen waren, en waaraan in de maalstroom der bezigheden of in de jacht naar zinnelijke zaken werd voorbijgegaan. De consciëntie brengt eerst één zonde aan het licht, en dan nog één, totdat hun getal ontelbaar lijkt te zijn en de toekomst is waarlijk duister en somber. Want samen met de bezoeking komt er een gevoel van het ongenoegen Gods; en de arme dwaas overdenkt met droefheid en berouw zijn dwaasheid, dat hij een gevoel van de goedkeuring Gods heeft ingeruild voor iets, dat vergaan is in het gebruikmaken ervan.

b. Maar het gevolg is tweeledig. ‘Hunne ziel gruwde van alle spijsze;’ ‘zij waren tot aan de poorten des doods gekomen.’

1. ‘Hunne ziel gruwde van alle spijsze.’ Wat is dit voor spijsze? Niet slechts spijsze in een natuurlijke zin, maar ook spijsze in geestelijk opzicht; niet alleen het voedsel van het vleselijke gemoed, maar ook het voedsel van het geestelijke gemoed; de dingen, die des Geestes zijn, evenals die uit het vlees. De ‘zot’ heeft, totdat hij bezocht en vernederd is geworden, zijn begeerte nagewandeld tot vele dwaze en schadelijke lusten; heeft toegegeven aan vele zaken, welke onder droefheid der ziel of onder levendige indrukken van genade, gehaat en geschuwd behoorden te worden; en kon, terwijl hij zich in deze dwaze gang bevond ‘alle spijsze’ eten. Zijn natuurlijke maaltijden werden door gezondheid en kracht met smaak gegeten; en het vleselijke gemoed, dat niet behoorlijk beteugeld, noch gekruisigd werd, zoals dit het geval behoorde te zijn, en zoals dit behoorde te worden verloochend, kon zich bijzonder voeden met afval en deed zich hieraan ook tegoed. Maar laat de Heere hem bezoeken, en hem in de smeltoven brengen, en het schuim beginnen weg te nemen, dan begint hij ‘alle spijsze’ te verafschuwen. Thans voldoet hem niets. Wat was hij ingenomen met zijn bedrijf! Wat waren zijn gedachten gezet op de winkel of op de boerderij! Zijn berekenende geest kon zich

bezighouden met verschillende denkbeeldige mogelijkheden van voordeel. De handel moest in deze richting worden uitgebreid, of de winst moest op een andere wijze worden gemaakt; en op welke wijze de consciëntie ook mocht beteugelen, er was een verborgen kracht, welke de tegenstand overwon. Doch laat de Heere hem in het lichaam of naar de geest bezoeken, en hem tot zielsbekommering brengen, wat is dan 'alle spijs'? Zijn winkel is hem nu tot last; zijn bedrijf is hem tot moeite; zijn boerderij of zijn werk is niet meer dan een vermoeiende bezigheid. 'Alle spijs', waarmede zijn vleeselijke gemoed zich eens zo gretig voedde, leert hij nu verafschuwen. Er ligt in niets voldoening. Er is een donkere sluier van droefgeestigheid en zwaarmoedigheid over de wereld getrokken. De tijdelijke en zinnelijke dingen verdwijnen uit het oog; en hij merkt op, dat ijdelheid en kwellend des geestes, ellende en droefheid op alle aardse bezigheden zijn gestempeld.

Maar hij verafschuwt niet alleen 'alle spijs' in een natuurlijke zin, doch hij verafschuwt zelfs 'alle spijs' in een geestelijke zin; dat wil zeggen, zijn zielekwaal doet hem zich juist van het voedsel afwenden, dat zijn enige geneesmiddel is.

Bent u altijd op godsdienst gesteld? Vindt u altijd genoeg in uw Bijbel? Begeeft u zich altijd met verlangen tot de troon der genade? Bent u altijd begerig het gepredikte woord te horen? Bent u altijd gesteld op stille overdenkingen en op christelijke omgang? Vindt u er altijd smaak in geestelijk gezind te zijn en uw genegenheden gericht te hebben op de dingen, die boven zijn? Kom, handel eerlijk met uzelf. Nooit afkeer van het Woord van God? Nooit onwillig om het Woord der waarheid te beluisteren? Geen ongegronde verontschuldiging gemaakt vanwege het weer of de vermoeienis van het werk? Geen verontschuldigen om zich niet tot de troon der genade te begeven? Geen afkeer om het kruis op te nemen? Geen tegenzin tegen het gezelschap van degenen, die geestelijk gezind zijn? Geen hekel aan de ernstvolle wezenlijkheden der Goddelijke zaken? Wat? Is de vijandschap van uw vleeselijke gemoed algeheel verborgen? Is de mantel van zelfbedrog zo aangebracht over hetgeen u als gevallen zondaar bent, dat dit nooit te voorschijn komt? O wanneer u uzelf kent, dan zult u ervan overtuigd zijn, dat het vleeselijke gemoed vijandschap is en altijd zijn zal tegen God, en dat het vleeselijke gemoed zijn vijandschap openbaar maakt door zijn afkeer van geestelijke zaken.

Dit is dus de 'zot'. Wanneer hij als het ware geslagen wordt met ziekte zijner ziel, wanneer hij de bittere vrucht moet oogsten van zijn dwaasheid, en moet treuren over wat hij is geweest en wat hij is, en over de toestand, waarin hij zichzelf heeft gebracht, dan verafschuwt hij niet alleen 'alle spijs' in natuurlijk opzicht, maar dan voelt hij zijn ziel in zulk een vleeselijkheid en dodigheid wegzinken, dat ze alle geestelijke spijs verafschuwt; dat hij niet dat vermaak in het Woord van God heeft, noch die genegenheid tot de troon der genade, noch die liefde tot geestelijke zaken, noch dat vermaak in de hemelse dingen, zoals in vroegere tijden, toen des Heeren kandelaar over hem was, en hij in Zijn licht door de duisternis wandelde.

2. De volgende uitwerking is, dat hij 'tot aan de poorten des doods komt'. Dit schijnt het kwaadste verschijnsel van zijn ziekte te zijn. Wellicht is er een tijd geweest, toen de Heere hem bezocht in het lichaam, of in de omstandigheden, of in het huisgezin, en dit werd met overgave, en bedaardheid gedragen, want de zoete vertroosting des Heeren vertroostten zijn ziel en waren zijn geest tot ondersteuning. Maar om op verschillende wijze bezocht te worden en dan niet de tegenwoordigheid des Heeren te genieten; niet de zoete vertroosting van Zijn Geest te genieten; geen lust te hebben tot het Woord van God; zich niet te voeden met hemelse spijs, de melk der beloften niet in zich op te nemen; de troon der genade niet te beminnen; en geen zoete vereniging te voelen met het volk van God; in het lichaam, naar de ziel, of in de omstandigheden bezocht te worden, en dan nog doende met het bedenken des vleses, hetgeen de dood is; dit is hetgeen de bezoeking het allerzwaarst doet zijn. De bezoeking op zichzelf is moeilijk te dragen; maar de weigering van de tegenwoordigheid des Heeren en een gevoel van Zijn ongenoegen doen het wel duizend maal erger zijn; en wanneer bij dit alles wordt gevoegd; dit alles heb ik mezelf aangedaan!', doet dit het mes er diep doorgaan. Het is bijna alsof de consciëntie het heft aangreep, dat zich in de hand Gods bevindt en het er volkomen in dreef. 'Mijn wereldsgezindheid, mijn trots, hebzucht, vleeselijkheid, mijn verwaarlozing der Goddelijke zaken, mijn opstand, roekeloosheid, de strikken, waarin ik ben verstrikt geweest, en mijn verschillende zondige geneigdigheden; O, zegt de dwaas, dit is hetgeen de Heere ertoe heeft gebracht mij op een gevoelige wijze te bezoeken, en de bezoeking nog zwaarder te doen zijn, Zijn tegenwoordigheid te onttrekken, en mij, dwaas die ik ben, te verlaten om de vrucht van mijn eigen overleggingen te oogsten!' Aldus komt hij op geestelijke wijze in zijn gevoelens tot aan de poorten des doods, en wellicht in natuurlijke

zin vanwege een bezocht lichaam. Aangezien de dood nabij schijnt te komen, is hij bijna overstelpt door onheilspellende angsten, evenwel weet hij niet hoe hij moet ontkomen aan de lasten en zwaarigheden, die hem terneerdrukken.

Hier bevindt hij zich dus, zo vernederd als een arme ziel ook maar zijn kan, in een erbarmelijke toestand, op een erg droevige en ellendige plaats. Nu kan hij met Hart spreken, en nimmer schreef deze een vers, dat meer op waarheid berust;

*‘O, welk een dwaasheid was mijn leven
Hoe zeer verblind in mijn verstand!
Gelijk een zeeman deed ik even,
Die ziet de klip en toch daar strandt’.*

3. Wel, is alles voorbij? Is er geen hoop meer? Zijn alle geneesmiddelen aangewend? Moet hij in de wanhoop wegzinken, en sterven? Zal de satan met een kreet van overwinning, zijn bebloede zwaard boven het vermoorde slachtoffer zwaaien? Hij zou en moest dit doen, zo God niet rijk ware in genade, en overvloedig in barmhartigheid en in goedertierenheid. Wij stellen daarom vast, dat de Heere hem in dit erbarmelijke geval en in deze ellendige toestand niet begeeft, maar een roepen in zijn ziel verwekt, en uit zijn ziel doet oprijzen. Dit is een gezegende blijk van het leven Gods in zijn binnenste, welke al zijn dwaasheid niet totaal kan uitdoven, en welke de geheel en al ellendige toestand, waarin hij verkeert niet volkomen kan overstemmen. ‘Doch roepende tot den HEERE in de benauwdheid.’ Een roepen in de verborgen diepten van de ziel! De gezegende Geest raakt zijn hart met een geheiligde smart en een heilig berouw; opent de ogen; neemt de hardigheid van geest weg, waarin zijn dwaasheid hem gebracht heeft; vertedert, beweegt, en wekt de ziel op; verwekt en doet dat roepen oprijzen, dat opklimt tot in de oren van de Heere Zebaöth.

Sommige personen denken, dat een christen nooit zover kan wegzinken, dat hij geen roepen meer in zijn ziel ervaart. Ik geloof, dat hij dit wel kan. Maar ik beroep me op een meer gezaghebbende bron dan mijn persoon, namelijk Bunyan, in zijn Christenreize. Wij vinden Christen daar opgesloten in het kasteel van Reus Wanhoop. Maar het was pas nadat hij daar een zekere periode was geweest, dat hij en zijn medegevangene begonnen te roepen, kermen, en bidden tot de Heere. De wanhoop had het roepen in hun ziel tevoren verdoofd; het was niet voor omstreeks middernacht, dat zij begonnen te bidden.

Zo ook maalt er, wanneer deze arme ‘dwaas’ in de ellende geraakt, een vloed van wanhopige gedachten door zijn geest, en hij lijkt dan zo besloten te zijn onder de hardigheid en donkerheid van geest, dat er weinig of geen roepen tot God in zijn hart ligt.

Maar de Heere begeeft hem niet. Er is een poging tot roepen, maar nog is het hart ongevoelig. Er is nog niet dat berouw, die smart, die Goddelijke droefheid, die vertedering, dat uitgieten van de ziel, al hetgeen ligt opgesloten in de uitdrukking ‘roepen’. Doch wanneer de Heere zijn hart met Zijn vinger der genade aanraakt, om hem tot een waarachtig, en diep berouw, boete, en droefheid te vertederen vanwege zijn dwaasheid, dan komt met die geest van berouw de Geest der genade en der gebeden; en dan roept hij, en het is een doelbewust roepen. Hij roept, omdat hij weet, dat niemand dan de Heere hem enig goed kan doen. Hij heeft geen behoefte aan mensen, noch aan de hulp van de mensen. Hij weet, dat niemand dan God zijn ziel kan zegenen. Hij moet verschijnen; Hij moet helpen; Hij moet verlossen; Hij moet hem uitvoeren tot in de genieting van Zijn tegenwoordigheid. Zoals Hizkia keert hij zijn aangezicht om naar de wand, hij keerde zich af van zijn dienaren, van zijn vleiers, zijn vrienden, en ziet slechts geheel en alleen op de Heere.

Of zoals de arme Jona, toen hij zich in de buik des grafs bevond, met het wier aan zijn hoofd gebonden. ‘Nochtans’, zegt hij, ‘zal ik de tempel Uwer heiligheid weder aanschouwen.’ Jona riep niet toen hij slapende was aan de zijden van het schip, noch toen hij aanvankelijk overboord geworpen werd. Het wier, een gepast zinnebeeld van zijn onreinheid en dwaasheid, moest eerst aan zijn hoofd gebonden zijn, en hij moest wegzinken tot in de buik des grafs. Maar toen uiteindelijk de Heere zijn hart aanroerde met Zijn vinger der genade, kwam het stervensgeroep, en de laatste verlangende, kwijnende blik; en dat roepen, en die blik klommen op tot in de oren en tot voor de ogen des Heeren. Het gebed, het ware gebed ligt diep in de ziel. Het ligt op de bodem van het hart van de mens; en daarom is er zware druk en zijn er zware lasten noodzakelijk om er die paar druppels van het ware smeekgebed, dat op de laagste plaats ligt van de verborgen diepten des harten, uit te persen.

III. Maar wordt dit roepen niet gehoord? ‘Hij zond Zijn woord uit, en heelde hen, en rukte hen uit hunne kuilen.’ Hij zond Zijn woord uit; niets anders zou gepast zijn. De arme ‘dwaas’ kon zijn bliken hebben onderzocht, kon deze bij elkaar geharkt, en bijeengeschraapt hebben; maar och, deze zijn alle in duisternis gehuld en bewolkt. Of hij moge de leidingen Gods met zijn ziel in verleden tijden hebben beschouwd; doch er ligt zulk een duistere wolk over, dat hij niets eruit verzamelen kan, dat bevredigen kan. Zijn godsdienst, en zijn belijdenis hiervan lijkt bij ogenblikken zijn zwaarste veroordeling. Welke troost kan hij dan hieruit verkrijgen? In deze erbarmelijke toestand kan alleen een woord van God uitkomst geven. Al hetgeen vrienden mogen zeggen, kan niet baten; God moet de zaak beslissen. En Hij beslist de zaak op Zijn eigen tijd en wijze door Zijn woord te zenden, Zijn waarheid toe te passen, door een zekere zoete en dierbare belofte in het hart te brengen, en door het woord Zijner genade te doen druipen als een regen, te doen vloeien als een dauw, en met Goddelijk gewicht en kracht in de ziel te doen vallen. Welnu totdat het zover is, kan hij voor zichzelf niet geloven, wat God zegt; hij kan het geloof niet klaarmaken met een belofte, hoe gepast ook, of met een tekst uit de Schrift, hoe bemoedigend ook. Maar niet zodra de Heere Zijn Woord uitzendt, en brengt Hij dit thuis in het hart met een hemelse kracht, of onmiddellijk springt het geloof op en klemt zich vast aan de waarheid, welke God toepast. Als het geloof aldus het woord aangrijpt, dan is het woord in de ziel gebracht. Het dringt meteen door tot in iedere hoek van het hart; en als het zichzelf verspreidt, vertedert het, doet het wegsmelten, baant het een weg, opent het een kanaal voor de barmhartigheid en genade Gods om erin te vloeien.

Wat een uitwerking kan een woord van God teweegbrengen! Hetzij in het lezen; in het horen; op de knieën, of in stille overdenking; wanneer er een woord met enige Goddelijke kracht uit des Heeren mond in de ziel valt, wat brengt dit dan een verandering teweeg! En niets anders dan deze Goddelijke kracht kan ‘de dwaas’ ooit uit zijn ellendige toestand voeren. Wanneer dit komt, doet dit het werk in een ogenblik; het heelt al de wonden, welke de zonde geslagen heeft, en het herstelt al de bressen in de consciëntie, welke die dwaasheid heeft teweeggebracht. Eén woord van God heelt dit alles. De Heere komt als het ware niet met pleisters om eerst de ene pijnlijke plaats en dan de andere te helen. Ook thans heelt Hij als in de dagen Zijns vleses. Toen Hij hen genas, deed Hij dit volkomen, onmiddellijk en volledig. De aardse dokter geneest geleidelijk aan; hij brengt een pleister aan op één pijnlijke wonde, en een smeersel op een andere plaats, en geneest het één na het ander. Maar wanneer de Heere geneest, dan wordt het alles in één ogenblik verricht. De balsem Gileads vloeit over alle wonden, geneest hen, en geneest hen volkomen. Dan is het met de ziel, als met de bloedvloeiende vrouw; ‘zij gevoelde aan haar lichaam, dat zij van die kwaal genezen was’. En dit is nu genezen! Elk getuigenis van God, dat waarlijk van God is, werkt dit meteen. Wanneer u slechts één woord van God in uw ziel moogt ontvangen om u te doen geloven, dat u een kind van God bent, en dat u een aandeel hebt aan Zijn vergevende liefde en genade, dan zal iedere wonde, al waren er een miljoen, ja iedere wonde zal dan ogenblikkelijk genezen. Dit is de enige genezing, die het waard is te worden verkregen. Genezen te worden door bliken is als het geheeld worden door pleisters. U hebt een blijk hier, en een blijk daar nodig, zoals iemand, die een lichaam vol met pijnlijke plekken heeft, een pleister op iedere wonde nodig heeft. Eén woord van God is het ware geneesmiddel tegen alle kwalen, de ware, enige ‘alles-genezer’; en Jezus (Jehova-Rophi, de Heere onze Heelmeester) de enige, ware, onfeilbare Geneesheer. Zoudt u volkomen genezen willen worden, dan moet u vertrouwen op de Heere, en niet op de mens; dan moet u een Hizkia zijn en geen Asa.

Twee gezegende gevolgen doen zich voor:

IV. ‘Hij verlost hen uit hunne angsten.’ Het woord des Heeren doet drie dingen; het geneest; het behoudt; en het verlost.

‘Hij verlost hen uit hunne angsten.’ Niet in hun angsten, maar eruit. Hij richtte hen op en haalde hen eruit. En dit is de enige weg om verlost te worden uit onze angsten, eruit te worden opgehaald tot in de boezem Gods.

Precies zoals iemand, die in een diepe kuil gevallen is, niet verlost is, terwijl hij zich in de kuil bevindt, maar door er te worden uitgehaald; dus wanneer de Heere verlost door een zekere toepassing van Zijn dierbare Waarheid aan de ziel, dan voert Hij deze uit zijn angsten tot in Zijn eigen boezem, tot een genieting van Zijn tegenwoordigheid en genade, en van een algehele, volkomene verlossing.

‘Hij rukte hen uit hunne kuilen.’ O wat zijn er vele zaken, zelfs voor degenen, die de genade Gods bezitten, welke zonder de soevereine genade, kuilen voor hen zouden bliken te zijn! Wettige zaken konden zonder de

genade Gods hen tot een kuil blijken te zijn. Uw winkel, bedrijf, boerderij, huisgezin, uw aardse bezigheden, dit alles zou u zonder de genade Gods tot een kuil kunnen zijn. Maar neem bovendien in ogeschouw uw verzoeken, strikken, boezemzonden, de vleselijke begeerten, de trotsheid des harten, de zinnelijkheid van uw gemoed, zouden al deze zaken u niet tot een kuil zijn, zonder de genade Gods?

John Bunyan zegt, 'één lek zal een schip doen zinken; en één zonde zal een zondaar verderven', dat wil zeggen één hoofdzonde. En wie is er, die niet een zekere verzoeking, lievelingszonde, strik of een zeker kwaad aldoor werkende heeft? Wie verkeert er niet, in meerdere of in mindere mate, in de zeef van een zekere krachtige verzoeking, welke, zonder de genade Gods, zijn ondergang zou blijken te zijn, en welke voor zover dit mogelijk was, zijn ziel reeds verwoest heeft? 'Het heeft u bedorven, o Israël!', niet 'Israël, wanneer u niet erg voorzichtig bent, dan zult u zich weldra bederven'; maar 'het heeft u bedorven, o Israël!' het is al gebeurd!

En zo hebben wij onze ziel telkens weer verdorven. Hier is deze verzoeking, strik, boezemzonde, deze list van de duivel; alles gereed onze voet te verstrikken, en dit alles zou telkens weer aantonen, dat we ons in de kuil bevinden, zou lichaam en ziel verderven, en ons zonder redmiddel in de hel vagen, zo de Heere niet zou tussenbeide treden.

Dit is dus de 'dwaas', die zijn ziel verdorven heeft. Al hetgeen wij doen kunnen (het schijnt een afschuwelijke zaak om uit te spreken, maar ik geloof, dat het de waarheid is) is onze ziel te verdoemen; dat is al hetgeen wij van nature doen kunnen. En waarvoor God ons bewaren moet is, dat wij onszelf niet in de verdoemenis brengen. Want ons hart is zo walgelijk, onze natuur zo verdorven; wij zijn zo geneigd tot de zonde, gaan op zulk een bezeten wijze op in onze afgoden, dat God ons ervan weerhouden moet, dat wij onze ziel in de bodemloze kuil werpen. Wat zijn onze 'kuilen' menigvuldig! En deze 'kuilen' zijn gelijk aan vergif. Wij drinken de ene teug na de andere, niet wetende, dat er vergif in zit. De zoetigheid ervan verbergt het vergif. In ieder glas bevindt zich arsenicum; de tafel is aangericht met wijn; en drinken betekent sterven. Zie hoe de 'wijn vurig drakenvenijn is, en een wreed adderenvergift!' Aanschouw onze eigengerechtigheid en farizeïsche trots; is die niet genoegzaam om te verderven? Aanschouw onze vleselijkheid en wereldsgezindheid, met al onze roekeloze en ijdele gedachten; zijn deze niet genoegzaam om te verderven? Aanschouw ons ongeloof en onze ontrouw; is dat niet genoegzaam om te verderven? Merk op de lage begeerten en zinnelijke lusten; bevindt er zich niet genoeg van dit soort vergif in ons hart om een wereld in het verderf te storten? Beschouw de werkingen van moedeloosheid en wanhoop; zijn deze niet genoegzaam om te verderven? Let op de bewegingen van ons hart in al de verschillende omstandigheden des levens. Ligt er in alles niet een strik? In de zaken, in onze bezigheid, thuis, elders, waar we ook gaan, in welk gezelschap wij ook terechtkomen, is er in dit alles niet een heimelijke strik verborgen? En zou die strik onze ziel niet vangen en verderven, zonder de soevereine genade en barmhartigheid Gods? Iemand, die niet ziet en gevoelt, dat hij telkens weer verstrikt is geworden in zaken, welke zonder de genade Gods tot zijn eeuwige ondergang zouden zijn geweest, kent zichzelf niet, noch het kwaad der zonde, noch de goddeloosheid van het menselijk hart, noch de diepte van de val. Wanneer hij dit zou ontkennen, zou ik hem niet geloven, want ik zou weten, dat hij óf zichzelf óf mij wenste te bedriegen; met andere woorden, dat hij een antinomiaan, een farizeeër, of een huichelaar was. Want ik ben ervan overtuigd, dat wanneer iemand kennis heeft aan de diepte van de val, de goddeloosheid en de zwakheid van onze Adamsnatuur, en wat iemand kan denken, zeggen, en doen, wanneer hij niet weerhouden wordt door de genade Gods, hij spreken zal 'zonder de genade Gods zou ik me telkens weer in mijn eigen ondergang hebben gestort.'

Denk dus niet, dat ik vanmorgen erg hard ben, wanneer ik u allen 'dwazen' heb genoemd. Ik plaats mezelf ook op de lijst. Hij, die op de kansel staat, en zij, die in de bank zitten, allen dragen dezelfde naam, want zij bezitten dezelfde natuur. Wij zijn allen 'dwazen', want de dwaasheid is ons op het hart gebonden. Wanneer wij één greintje van de genade Gods bezitten, of één greintje hemelse wijsheid, dan zullen wij zeggen 'Heere, ik ben een 'dwaas' geweest, ik ben het nog, en ik zal het tot op de dag van mijn sterven zijn, wanneer Gij me geen wijsheid schenkt, en me niet ieder ogenblik van mijn leven bewaart; ja wat meer is, me niet bewaart als het zwart des oogappels.'

Dus u behoeft uzelf niet als een zeer bijzonder iemand te beschouwen, zoals we dat onszelf soms doen, noch als een erg aparte ellendeling, aangezien er nog andere 'dwazen' buiten uzelf op de wereld zijn. En wanneer u de persoon bent, zoals hier getekend door de pen der inspiratie, dan kan er iets in liggen, om uw hoofd op

te heffen, en om u te bemoedigen, te geloven, dat er toch nog wat van het goede werk Gods in uw ziel ligt. Christus is onze Wijsheid, en als wij onze dwaasheid voelen, dan kan dit ons door Zijn genade wellicht voorzichtiger doen zijn voor de toekomst. Het kind, dat zich gebrand heeft vreest voor het vuur; en wanneer wij in deze of die strik gevangen worden, leren wij de gevolgen te betreuren, en moge dit een heilige waakzaamheid teweegbrengen. Hij, die zichzelf kent als een dwaas, is een wijs man. De grootste dwaas is hij, die zijn eigen dwaasheid niet kent. Zo iemand lijkt op zekere erg knappe personen, die wij vroeger in de wereld hebben ontmoet. O, zij kenden alles; niemand kon hen wat leren. Zij bezaten niet genoeg wijsheid om hun eigen onkunde te kennen. Aldus is het in de genade. Hij, die zichzelf kent als een dwaas, is een wijs man. Niet iedere calvinistische belijder is tot dusver gekomen. Wanneer een gevoel van onze eigen dwaasheid ons die wijsheid en dat onderwijs, dat van boven komt naar waarde doet schatten, moge dit niet onze slechtste les zijn. Wij mogen onze dwaasheid op een bittere wijze hebben moeten betreuren; maar wanneer dit onze trots en eigengerechtigheid vernederd heeft, wanneer dit ons het eigen ik in eigen oog heeft doen verafschuwen, en een weg geopend heeft voor de vrije openbaring van Gods overvloeiende genade, barmhartigheid, en waarheid, dan kan dit ons tot geestelijk nut zijn geweest. Het is in elk geval beter dan een 'dwaas' te zijn en het niet te weten.

Er zijn twee soorten dwazen; de één, die zijn eigen dwaasheid niet kent, en hij is de ergste dwaas; en de ander, die zijn eigen dwaasheid wel kent, is er na aan toe een wijs man te worden; want hoe dieper hij wegzinkt in een besef van zijn eigen dwaasheid, des te hoger zal hij opklimmen in de kennis van Christus, 'Die ons geworden is wijsheid van God, en rechtvaardigheid, en heiligmaking, en verlossing.' AMEN.